

VERGİ DENETİM BİRİMLERİNİN BİRLEŞTİRİLMESİ VE VERGİ İNCELEMELERİNDE YENİ DÜZEN

Ülkemizde vergi denetimleri bugüne kadar ağırlıklı olarak dört ayrı birim tarafından yerine getirilmekteydi. Bunlardan doğrudan Maliye Bakanına bağlı olan Maliye Teftiş Kurulunda görevli maliye müfettişleri ve yine doğrudan Maliye Bakanına bağlı olan Hesap Uzmanları Kurulunda görevli hesap uzmanları ile Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı olan gelirler kontrolörleri merkezi denetim birimlerini oluşturmaktaydı. Taşrada vergi dairesi başkanlıklarına bağlı olarak çalışan vergi denetmenleri de, sayı itibariyle en kalabalık denetim birimini teşkil etmekteydi.

Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 646 sayılı “ Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının Kurulması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname”(10.07.2011 tarih 27900 sayılı R.G.) ile yukarıda adı geçen vergi denetim birimlerinin birleştirilmesi gerçekleştirilmiştir. Biz bu yazımızda, vergi denetim birimlerinin birleştirme gerekçeleri, muhtemel fayda ve mahsurları üzerinde durmayacağız. Yeni yapılanmanın içeriği ve olası uygulamalar hakkında bilgi vermeye çalışacağız.

- 1- Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı doğrudan Maliye Bakanına bağlı olarak kurulmuş ve mevcut bütün denetim elemanları, Başkanlık çatısı altında toplanmıştır. Böylece Gelir İdaresi Başkanlığı'nın çatısı altında esas işi vergi incelemesi olan personel kalmamıştır.
- 2- Kurula verilen görevlerin yerine getirilmesinde, uzmanlaşma ve iş bölümünün sağlanması amacıyla uygun görülen yerlerde Bakanlık onayı ile doğrudan Başkanlığa bağlı olmak üzere dört grup başkanlığı kurulacaktır. Bu grup başkanlıkları şunlardır:
 - a)-Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı,
 - b)-Büyük Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı,
 - c)-Organize Vergi Kaçakçılığı ile Mücadele Grup Başkanlığı,
 - d)-Örtülü Sermaye, Transfer Fiyatlandırması ve Yurtdışı Kazançlar Grup Başkanlığı.

- 3- Mevcut bütün vergi denetim elemanları, “ Vergi Müfettişi” ünvanıyla “Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı” altında çalışacaktır.
- 4- Yeni dönemde Vergi Müfettiş Yardımcılığına atananlardan giriş sınavındaki başarı sırasına göre en başarılı olanların arasından seçilen yüzde yirmilik gurubun ayrı bir eğitime tabi tutulması sonucunda yapılan sınavda başarılı olanların yüzde yirmibeşi,yukarıda yer alan (b),(c) ve (d) grup başkanlıklarında görevlendirilecektir.
- 5- Rapor okuma ve değerlendirme prosedürleri yeniden düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre;vergi inceleme raporları,meslekte on yılını tamamlamış en az üç vergi müfettişinden oluşturulacak rapor değerlendirme komisyonları tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname,tüzük,yönetmelik,genel tebliğ,sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirilecektir.İncelemeyi yapan ile komisyon arasında uyuşmazlık oluşması halinde,uyuşmazlığa konu vergi inceleme raporları üst değerlendirme mercii olarak,Maliye Bakanlığı'nca belirlenen tutarları aşan tarhiyat önerisi içeren vergi inceleme raporları ise doğrudan,Vergi



Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde oluşan beş kişilik merkezi rapor değerlendirme komisyonu tarafından değerlendirilecektir.

- 6- Kurula her türlü bilgi, veri ve istatistiki toplama suretiyle oluşturulacak Risk Analiz Sistemi üzerinden mükelleflerin faaliyetlerini gruplar ve sektörler itibarıyla analiz etmek, mukayeseler yapmak ve bu suretle risk alanlarını tespit etmek görevleri verilmiştir. Böylece vergi denetiminin tamamen objektif ölçülere göre uygulanmasının yasal alt yapısı oluşturulmuş olmaktadır.